

Rep. Nr. 07/11

\*

NB-006-02  
(beroep zorgverlener  
van 2 oktober 2002)

\*

Bestreden beslissing  
van 4 september 2002  
van de  
Controlecommissie.

\*

Tegensprekelijke  
eindbeslissing van 31  
maart 2011.

\*

Uitvoerbaar bij  
voorraad  
niettegenstaande  
beroep

KAMER VAN BEROEP die kennis neemt van de zaken die in het Nederlands moeten worden behandeld, ingesteld bij de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering, bij artikel 144 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994.

---

## BESLISSING

In de zaak van: De heer A..., algemeen geneeskundige, wonende te XXXX,

Verzoeker in beroep, vertegenwoordigd en bijgestaan door Mr. B..., advocaat te XXXX.

Tegen

De DIENST VOOR GENEESKUNDIGE EVALUATIE EN CONTROLE VAN HET RIZIV, gevestigd te 1150 Brussel, Tervurenlaan 211,

Geïntimeerde, voor wie zijn verschenen, de heer C..., geneesheer-inspecteur en de heer D..., adviseur, ambtenaren bij geïntimeerde.

\*

Op de openbare terechtzitting van 27 januari 2011 heeft geen enkele partij de toepassing gevraagd van artikel 18, § 2, tweede lid, van het Koninklijk besluit van 9 mei 2008 tot bepaling van de werkingsregels en het Procedurereglement van de Kamers van eerste aanleg en van de Kamers van beroep bij de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het RIZIV.

\*

Gelet op de stukken van het geding, in het bijzonder:

- de klacht neergelegd door de (toenmalige) Dienst voor geneeskundige controle van het RIZIV op 10 oktober 2000, bij de (toenmalige) Controlecommissie;
- het dossier, samen met de klacht, neergelegd door de Dienst voor geneeskundige evaluatie van het RIZIV,

- het verslag van het onderzoek ten behoeve van de Controlecommissie;
- de besluiten van 17 april 2001 van de Dienst voor geneeskundige controle;
- de besluiten van 28 mei 2001 van dr. A...;
- de tweede besluiten van 22 januari 2002 van de Dienst voor geneeskundige controle;
- de tweede besluiten van 18 april 2002 van dr. A...;
- de beslissing van 4 september 2002 van de Controlecommissie;
- de kennisgeving van 6 september 2002 van de bestreden beslissing aan dr. A...;
- het verzoekschrift tot beroep van dr. A... van 2 oktober 2002;
- de beroepsbesluiten na wetswijziging van 8 augustus 2006 van de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle;
- het verzoekschrift van 8 januari 2007 van de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle tot bepaling van conclusietermijnen en een rechtsdag;
- de beschikking van 12 maart 2007 van de (toenmalige) Kamer van beroep;
- de beroepsbesluiten van dr. A... van 14 juni 2007;
- de aanvullende beroepsbesluiten van 30 augustus 2007 van de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle;
- de brief van de (toenmalige) Kamer van beroep waarbij de zaak, vastgesteld ter zitting van 29 november 2007, onbepaald werd uitgesteld wegens wetswijziging;
- de aanvullende beroepsbesluiten van dr. A... van 22 oktober 2007;
- het eenzijdig verzoekschrift tot bepaling van een rechtsdag van 29 april 2009 van de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle;
- de beschikking van 25 februari 2010 van deze Kamer van beroep tot vaststelling van rechtsdag op 23 september 2010;
- de verduidelijkende besluiten van 25 oktober 2010 van de

Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle;

- de verduidelijkende besluiten van dr. A... van 30 november 2010;
- de repliek van 13 december 2010 van de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle.

Werden gehoord op de openbare terechtzitting van 23 september 2010:

- Mr. E... in de uiteenzetting van de middelen van dr. A..., in het bijzonder betreffende de exceptie van niet mededeling van stukken;
- De heer D... en de heer C... in de repliek namens de Dienst op de exceptie van niet mededeling van stukken.

Met akkoord van de partijen werden er ter terechtzitting van 23 september 2010 aanvullende conclusietermijnen bepaald ten einde de partijen toe te laten hun standpunt te verduidelijken inzake de verdere pertinentie van de exceptie van niet mededeling van stukken, en in zake de toepassing van de wet in de tijd. De nieuwe rechtsdag werd bepaald op de openbare terechtzitting van 27 januari 2011.

Werden gehoord op de openbare terechtzitting van 27 januari 2011:

- Mr. B... in de uiteenzetting van de conclusies en middelen namens dr. A... en dr. A... in zijn medisch-technische toelichting;
- Dr. C..., in de uiteenzetting van het medisch-technische luik namens de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle, en de heer D..., in de uiteenzetting van het juridische luik namens de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle;
- de partijen in hun wederzijdse replieken.

De debatten, gevoerd in het Nederlands, werden gesloten, waarna de zaak werd in beraad genomen. De zaak werd voor uitspraak gesteld op de openbare terechtzitting van 25 februari 2011, waarna zij achtereenvolgens voor uitspraak werd verdaagd naar de buitengewone terechtzitting van 25 maart 2011 en 31 maart 2011.

\*

## **VOORWERP VAN HET GESCHIL**

### **1. De klacht ex artikel 73 van de gecoördineerde wet.**

De (toenmalige) Dienst voor geneeskundige controle heeft op 10 oktober 2000 klacht ingediend bij de (toenmalige) Controlecommissie

wegens tekortkomingen op de bepalingen van het (toenmalig) artikel 73 van de Z.I.V-wet 1994.

Aan dr. A... werd hierbij het laten verrichten van overbodige verstrekkingen ten laste gelegd.

Door de Dienst voor geneeskundige controle werd aan de (toenmalige) Controlecommissie gevraagd om overeenkomstig het (toenmalig) artikel 157 van de Z.I.V.-Wet 1994

1. vast te stellen dat dr. A... tussen 2 januari 1991 en 12 juli 1995 overbodige verstrekkingen heeft laten verrichten door, buiten elke normale klinische context, voor bodybuilders 953 farmaceutische specialiteiten voor te schrijven waarvoor de verzekeringsinstellingen een tegemoetkoming van € 21.959,33 (885.837 BEF) uitkeerden, onder voorbehoud van verhoging of verlaging in de loop van het geding;
2. de uitgaven met betrekking tot de hoger genoemde prestaties terug te vorderen van dr. A... voor een bedrag van € 21.959,33 (885.837 BEF), onder voorbehoud van verhoging of verlaging in de loop van het geding;
3. te zeggen voor recht dat er geen reden is om de uitgekeerde verzekeringstegemoetkoming slechts gedeeltelijk terug te vorderen;
4. te zeggen voor recht dat het teruggevorderd bedrag van € 21.959,33 (885.837 BEF) door dr. A... te vereffenen is, hetzij in eenmaal binnen de maand na de kennisgeving van de beslissing, hetzij binnen de twaalf maanden na kennisgeving van de tussen te komen beslissing;
5. te zeggen voor recht dat de toepassing van de derdebetalersregeling voor de verstrekkingen geattesteerd door dr. A... wordt verboden voor een periode van drie jaar, ingaand de eerste van de maand volgend op het definitief worden van de tussen te komen beslissing;
6. dr. A... te veroordelen tot de kosten van het geding.

Volgens de Dienst voor geneeskundige controle diende bij het parket klacht te worden ingediend, vermits dr. A... weigerde om mee te werken aan het onderzoek.

Het onderzoek dat in samenwerking met de gerechtelijke politie is verricht, heeft volgens de Dienst aangetoond dat dr. A... aan tientallen verzekerden, in een context van het beoefenen van bodybuilding, door de ziekteverzekering vergoede farmaceutische specialiteiten voorschreef, enerzijds om hun spiermassa te verhogen, en anderzijds om de bijwerkingen van anabolica en anti-hormonale middelen te beperken. Het gaat om volgende farmaceutische specialiteiten : Anadur, Humegon, Masteron, Nolvadex, Pregnyl, Proviron, Sustanon, Synasteron, Testoviron en Undestor.

De Dienst besluit dat het voorschrift dus niet diende om de

gezondheid van de verzekerde te verbeteren of te bewaren, maar zich situeerde buiten elke normale klinische context.

De ingeroepen inbreuk wordt betwist door dr. A...

## **2. De beslissing van de Controlecommissie**

Bij beslissing van 4 september 2002 heeft de Controlecommissie ingesteld bij de (toenmalige) Dienst voor geneeskundige controle de klacht ontvankelijk en gegrond verklaard, en heeft bijgevolg vastgesteld.

- dat dr. A... in de periode tussen 2 januari 1991 en 12 juni 1995, 953 overbodige farmaceutische specialiteiten heeft voorgeschreven en derhalve overbodige verstrekkingen heeft laten verrichten;
- dat de verzekeringsinstellingen voor deze verstrekkingen aan de sociaal verzekerden een verzekeringstegemoetkoming van 21.959,33 euro (of 885.837 BEF) uitkeerden en door deze betaling deze verstrekkingen ten laste hebben gelegd van de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging.

Bij dezelfde beslissing

- werden de uitgaven die door de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging ten laste werden genomen, teruggevorderd van dr. A..., begroot op 21.959,33 euro (of 885.837 BEF);
- werd aan dr. A... toegestaan dit bedrag te voldoen middels maximaal twaalf maandelijkse aflossingen, te verrichten uiterlijk de eerste van iedere maand en voor de eerste maal, de eerste van de maand volgend op het definitief worden van de tussengekomen beslissing, met dien verstande dat een laattijdige of niet-betaling van één maandelijkse storting het resterend verschuldigde saldo van rechtswege en ineens invorderbaar maakt;
- werd de toepassing van de derdebetalersregeling voor de verstrekkingen van dr. A... verboden voor een periode van drie jaar; verbod ingaand de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin de beslissing definitief is geworden;
- werden de kosten van het geding begroot op 24,79 euro ten titel van administratiekosten en werden deze ten laste gelegd van dr. A....

Deze beslissing van de Controlecommissie is gesteund op volgende motieven.

Ten aanzien van de ingeroepen proceduriële verweermiddelen oordeelde de Controle commissie dat

- er geen voorbehoud moet worden verleend omdat er nieuwe argumenten zouden zijn geput uit het eindverslag of omdat de

uitspraak in de zaak I... ten titel van inlichting in pleidooien is vermeld;

- de exceptie van verjaring niet gegrond is;
- de onregelmatigheid van de bewijsgaring niet is aangetoond;
- het strafrechterlijk gewijsde in deze zaak niet wordt miskend;
- het middel gesteund op de onbevoegdheid van de Controlecommissie onontvankelijk is bij gebrek aan precisie.

Wat de grond van de zaak betreft oordeelde de Controlecommissie dat de tenlasteleggingen met betrekking tot de overbodige verstrekkingen afdoende bewezen zijn.

Dit oordeel is gesteund op de volgende gronden:

*“De conclusies die uit de verklaringen van de verzekerden (zowel deze voor wie de producten bestemd waren, als deze op wier naam ze werden voorgeschreven), uit de verklaringen van verwerende partij en uit haar besluiten kunnen getrokken worden, zijn pertinent en overeenstemmend: enerzijds werden de producten wel degelijk voorgeschreven in het kader van een op de spits gedreven sportbeoefening (bodybuilding) waardoor de verhouding van de patiënt met de zorgverstreker enkel nog die doelstelling beoogde, anderzijds was er tussen zorgverstreker en personen op wier naam de producten werden voorgeschreven geen arts-patiënt relatie, waardoor er geen sprake kan zijn van een oorzakelijk verband tussen pathologie en voorgeschreven verzorging. De pertinentie van deze verklaringen, en de conclusies die er uit kunnen getrokken worden, worden door verwerende partij op geen enkele manier ontkracht.*

*De DGC is tijdens het onderzoek nader ingegaan op de therapeutische verantwoording die door verwerende partij werd gegeven in de gevallen waarin de producten werden voorgeschreven op naam van familieleden. Zo werd bijvoorbeeld vastgesteld, wat door verwerende partij niet wordt weerlegd, dat:*

*- in het gezin F...(man en vrouw) voor de man testosteron werd voorgeschreven, aan de vrouw 56xMasteron, 13xNolvadex en 24xSynasteron: de echtgenote zou kankerpatiënte zijn, doch zij zou daarvan niet op de hoogte zijn en verwerende partij zou dat ook zo willen houden. Een hospitalisatieverslag van 1989 bevestigt weliswaar de diagnose TBC, maar uit de verslagen van de huisarts blijkt dat in de periode 1989 tot januari 2000 geen kwaadaardige aandoening werd vastgesteld;*

*- in het gezin G... (zoon en moeder) voor de zoon enkel Pregnyl werd voorgeschreven, aan de moeder 33xNolvadex: volgens verwerende partij maakte de moeder kans op een kwaadaardig gezwel. In het medisch dossier in de mutualiteit van de moeder is er evenwel geen sprake van een borsttumor;*

*- in het dossier H.... werd voor hemzelf Testoviron en Pregnyl voorgeschreven, op naam van zijn schoonmoeder (doch met een*

*kleefbriefje van hemzelf), Masteron en Nolvadex, op naam van zijn zuster (doch met een kleefbriefje van hemzelf), Masteron en Nolvadex, op naam van zijn schoonmoeder (doch met kleefbriefje van de schoonvader) Masteron: verwerende partij veronderstelt dat hij de voorschriften op naam van de schoonmoeder en zuster heeft gemaakt "omdat hij niet in het bezit was van ziekenkasvignetten". Van de voorschriften op naam van de schoonmoeder, doch met het kleefbriefje van de schoonvader, wordt gezegd dat hij kankerpatiënt was: uit specialistische verslagen blijkt evenwel dat van blaasneo geen sprake was op het ogenblik van het opstellen van de voorschriften.*

*Voor deze "patiënten" kan verwerende partij zich bezwaarlijk beroepen op een diagnostisch of therapeutisch nut.*

*Uit het dossier blijkt ten andere nergens dat er sprake is van een "gecontroleerd" gebruik, een gebruik met het oog op "afbouw", of een controle die op iets meer steunt dan het contact bij een nieuwe voorschrijfsessie. In die omstandigheden is er geen enkele noodzaak, zoals door verwerende partij wordt gevraagd, om een deskundig onderzoek te bevelen: partijen hebben deze Commissie afdoende ingelicht, én omtrent de "medische beeldvorming van de patiënten" én omtrent "het eraan gekoppelde voorschrijfgedrag".*

*De DGC voert verder terecht aan dat de classificatie van de geneesmiddelen in welbepaalde categorieën en tegen welbepaalde tarieven, niet willekeurig gebeurt maar op grond van objectieve criteria, waarbij o.m. de productinformatie een determinerende factor is. Het komt de zorgverstrekker als medewerker van een openbare dienst niet toe, al kan hij zich beroepen op een diagnostische en therapeutische vrijheid, die informatie te negeren of met het product eigenmachtig te experimenteren. Het is best mogelijk dat in het verleden voor welbepaalde producten de empirie ook nuttige effecten heeft aangetoond voor andere indicaties, die empirie werd dan wel gedocumenteerd en in welbepaalde gevallen algemeen aanvaard: in dat verband wijst de DGC er terecht op dat bvb. Synasteron contra-geïndiceerd is bij bodybuilding. In casu is het echter zo, en dat blijkt afdoende uit het dossier, dat de voorgeschreven producten werden gekozen omwille van hun vergoedbaarheid, hun anabool effect, het tegengaan van nefaste bijwerkingen van anabolica-gebruik en dat in het kader van een sportbeoefening die, zoals verwerende partij zelf aangeeft (cf. besluiten van 29 mei 2001) niet vrij is van motieven die zelden zijn ingegeven door gezondheidsredenen. Binnen die context is er geen sprake van het verbeteren of in stand houden van de gezondheid, basisvoorwaarde voor de vergoedbaarheid van een verstrekking (cf. art. 34 Z.I.V.-Wet 1994), namelijk preventieve of curatieve verzorging. Wat in casu voorligt is niet de diagnostische en therapeutische vrijheid die de wetgever voor ogenstond, maar wel de miskennis van het voorschrift die de wetgever beoogde bij het instellen van art. 73 door de Programmawet van 1989."*

## **BEROEPSGRIEVEN**

### **1. Standpunt van Dr. A..., verzoeker in beroep**

#### **1.1. Beroepsakte van 2 oktober 2002.**

In het verzoekschrift tot hoger beroep vraagt dr. A... dat de klacht van de Dienst voor geneeskundige controle onontvankelijk, minstens ongegrond wordt verklaard.

In ondergeschikte orde vraagt hij dat de prejudiciële vragen zoals geformuleerd in zijn beroepsakte worden voorgelegd aan het Arbitragehof (thans Grondwettelijk Hof).

**1.1.a)** De verzoeker in beroep stelt vooreerst dat de klacht onontvankelijk moet worden verklaard, omdat hij volledig steunt op onrechtmatig verkregen bewijs.

In dit verband wordt aangehaald dat de klacht gesteund is op het strafdossier, dat werd samengesteld met het oog op het vaststellen van een inbreuk van valsheid in geschrifte en dat nadien van zijn doel is afgewend om de beweerde inbreuken op de Z.I.V.-Wet te sanctioneren.

In deze omstandigheden werd volgens de verzoeker in beroep zijn zwijgrecht miskend, alsook zijn geheimhoudingsplicht als geneesheer.

**1.1.b).** Daarnaast is de verzoeker in beroep van oordeel dat de redelijke termijn is geschonden.

Deze begint volgens de verzoeker in beroep te lopen vanaf het ogenblik dat de administratieve overheid inzage krijgt in het strafdossier, hetgeen voor de Dienst voor geneeskundige controle het geval was op 5 februari 1998. Aangezien de klacht bij de Controlecommissie pas werd ingediend op 10 oktober 2002 - dit is meer dan 2,5 jaar later -, is de redelijke termijn overschreden, aldus de verzoeker in beroep.

De vordering is om deze reden naar zijn mening onontvankelijk.

**1.1.c).** Wat de ingeroepen fouten betreft, is de verzoeker in beroep van oordeel dat er geen sprake is van een miskenning van artikel 73 van de Z.I.V.-Wet 1994.

Hij stelt dat ook in het kader van bodybuilding de bijstand van de geneesheer noodzakelijk is aan een categorie van mensen, die anders hun lichaam totaal zouden ruïneren. Bovendien werpt de verzoeker in beroep op dat de Dienst voor geneeskundige controle en evaluatie niet concreet, geval per geval, heeft aangetoond dat het voorschrijven overbodig zou zijn geweest

**1.1.d)** Ten slotte stelt de verzoeker in beroep dat inmiddels een aantal prejudiciële vragen zijn gesteld door de Raad van State aan het Arbitragehof (thans : Grondwettelijk Hof), die ook van belang zijn voor de oplossing van het huidig geschil. Hij vraagt dat een gelijkaardige vraag wordt gesteld in zoverre hierover nog geen uitspraak werd gedaan. De vragen hebben betrekking op de verjaring bepaald in

artikel 174, 6° van de Z.I.V.-Wet 1994; op de grondwettelijkheid van de bevoegdheidstoebedeling aan administratieve rechtscolleges in plaats van de gewone rechtbanken en op de toepassing van het verbod van derdebetalersregeling.

### 1.2. Beroepsconclusie van 14 juni 2007.

**1.2.a)** In antwoord op de beroepsbesluiten van 8 augustus 2006 van de geïntimeerde, betwist de verzoeker in beroep de ingeroepen ontoelaatbaarheid van het beroep.

Hij laat gelden dat zijn raadsman krachtens artikel 440 Gerechtelijk Wetboek een mandaat *ad litem* heeft, dat de wet- of regelgeving geen bijzonder mandaat vereist, en dat artikel 310*quater*, § 2, tweede lid van het toenmalige procedurereglement betreffende de ondertekening van de akte van beroep niet voorgeschreven is op straffe van nietigheid en evenmin een bijzondere lastgeving vereist. Bijgevolg is het hoger beroep naar zijn mening toelaatbaar.

**1.2.b)** Wat de toepassing van de wet in de tijd betreft, neemt de verzoeker in beroep akte van de wijziging van de eis van de Dienst voor geneeskundige controle en evaluatie, die de oplegging vordert van een geldboete van € 5.000.

Hij stelt dat de huidige procedure bijgevolg handelt over het al dan niet verschuldigd zijn van de administratieve geldboete, te bepalen op minimum € 1.000 en maximum € 5.000.

**1.2.c)** Voor het overige handhaaft de verzoeker in beroep de middelen opgeworpen in het verzoekschrift tot hoger beroep betreffende de onrechtmatige bewijsgaring, de schending van de redelijke termijn en de ongegrondheid van de vordering. Hij merkt op dat de inbreuken inmiddels respectievelijk 16 jaar en 12 jaar geleden plaatsvonden en dat de geïntimeerde in het kader van de beroepsprocedure bijna 4 jaar heeft gewacht alvorens een conclusie neer te leggen.

### 1.3. Aanvullende beroepsconclusie van 22 oktober 2007.

**1.3.a)** Bij conclusie van 22 oktober 2007 werpt de verzoeker in beroep de exceptie van niet mededeling van stukken op.

Hij stelt vast dat de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle bij conclusie na wetswijziging verwijst naar stukken, die in het kader van andere dossiers zijn voorgelegd en de Kamer van beroep blijkbaar bekend zijn, doch hem niet zijn overgemaakt.

**1.3.b)** De verzoeker in beroep benadrukt in de conclusie van 22 oktober 2007 dat hem ingevolge de wetswijziging geen verbod van toepassing van de derdebetalersregeling meer kan opgelegd worden.

**1.3.c)** De verzoeker in beroep handhaaft de argumentatie betreffende de schending van de redelijke termijn, de onrechtmatige bewijsgaring en het gebrek aan bewijs van de vermeende inbreuk.

#### **1.4. Verduidelijkende conclusies van 30 november 2010.**

**1.4.a)** De verzoeker in beroep handhaaft zijn exceptie van niet-mededeling van stukken.

Hij stelt in dit verband vast dat inmiddels wordt verwezen naar rechtspraak van de Raad van State omtrent de toepasselijkheid van de wet van de in de tijd, meer bepaald de onmiddellijke toepassing van de lichtere sanctie.

De verzoeker in beroep verwijt de geïntimeerde processuele kwade trouw door na te laten de tussenbeslissingen waarvan eerst sprake als stukken mee te delen.

Hij voegt hieraan toe dat zijn rechten van verdediging zijn geschaad ingevolge het feit dat deze stukken niet tijdig zijn meegedeeld en dat de procedure bijgevolg integraal nietig is.

**1.4.b).** Wat de toepassing van de wet in de tijd betreft, neemt de verzoeker akte van de gewijzigde vordering waarbij het opleggen van een administratieve geldboete wordt gevraagd van € 5.000.

Hij volhardt daarenboven in de stelling dat de redelijke termijn is geschonden.

**1.4.c)** In het beschikkend gedeelte van de laatste conclusie vraagt de verzoeker in beroep :

- het hoger beroep toelaatbaar, ontvankelijk en gegrond te verklaren;
- akte te verlenen van de uitbreidingen van de eis en deze ontvankelijk te verklaren;
- de procedure nietig te verklaren wegens schending van het EVRM;
- minstens te oordelen dat de exceptie van niet-mededeling van stukken gegrond is en de rechtspleging te schorsen;
- in ondergeschikte te oordelen dat de Controlecommissie geen bevoegdheid had, en zich tevens onbevoegd te verklaren, minstens de vordering af te wijzen als ontoelaatbaar, onontvankelijk en ongegrond.

## **2. Standpunt van de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle, geïntimeerde**

### **2.1. Conclusies van 8 augustus 2006 (na wetswijziging)**

**2.1.a)** De geïntimeerde werpt op dat het hoger beroep niet toelaatbaar is, omdat het verzoekschrift tot hoger beroep is gesteld op het briefpapier van de raadsman van verzoeker in beroep en enkel de handtekening van die raadsman draagt.

Volgens de geïntimeerde is er, in bijzondere rechtsplegingen, zoals voor de vroegere Commissie van beroep en de Kamer van beroep

een uitdrukkelijke wetsbepaling vereist zijn opdat akten van de rechtspleging, zoals het beroepsschrift, kunnen ondertekend worden door de raadsman. Die uitdrukkelijke wetsbepaling zou er *in casu* evenwel niet zijn. Deze zienswijze vindt volgens de geïntimeerde bevestiging in het huidige artikel 310<sup>quater</sup>, § 2 van het Procedurereglement van de Kamer van beroep ex artikel 155 (K.B. van 3 juli 1996 tot uitvoering van de ZIV-wet 1994) waarin is bepaald dat de akte van beroep moet ondertekend zijn door de verzoeker in beroep.

**2.1.b)** Wat de toepassing van de wet in de tijd betreft, argumenteert de geïntimeerde dat uit de Programmawet (II) van 24 december 2002 afdoende blijkt dat de wetgever beoogde de “oude feiten” te laten beslechten volgens de nieuwe wettelijke bepalingen.

De tussenkomst van de wetgever noodzaakt volgens de geïntimeerde tot een aanpassing van de vordering. Vermits de feiten destijds voldoende zwaar werden geacht om de gehele terugvordering te vragen, de betalingsfaciliteiten beperkt te zien tot 1 jaar, en een derdebetalersverbod op te leggen van 3 jaar, zou het volgens geïntimeerde niet meer dan logisch dat thans de maximale geldboete van 5.000 euro, zonder uitstel of faciliteiten van betaling, wordt opgelegd als aangepast antwoord op de vastgestelde inbreuken.

Indien de Kamer van beroep van oordeel zou zijn dat de oude wetsbepalingen niettemin van toepassing blijven, vraagt de geïntimeerde dat de oorspronkelijke vordering wordt gehonoreerd.

**2.1.c).** Ten aanzien van de ingeroepen onregelmatigheid van de bewijsgaring stelt de geïntimeerde vast dat de verzoeker in beroep verwijst naar rechtsleer die vertrekt vanuit de hypothese dat de procedures voor de administratieve rechtscolleges, straf- of tuchtprocedures zijn, wat niet het geval is.

Volgens geïntimeerde zou de verzoeker in beroep zich in het kader van de ZIV-wet overigens niet kunnen beroepen op «zwijgrecht» (cfr. artikel 150 ZIV-wet – de zgn. medewerkingsverplichting).

Verder stelt de geïntimeerde vast dat de verzoeker in beroep het zwijgrecht niet heeft ingeroepen in de loop van het strafrechtelijk onderzoek, ondanks het feit dat hij wel degelijk wist dat dit onderzoek op klacht van geïntimeerde gevoerd werd en betrekking had op het voorschrijven van producten-geneesmiddelen welke ressorteren onder dopingproducten en welke vooral door body-builders worden genomen.

De geïntimeerde wijst er verder op dat de elementen uit het strafdossier die gebruikt werden ter ondersteuning van de klacht voor de Controlecommissie, slechts aangewend werden na toelating door de Procureur-generaal, die afdoende werd ingelicht omtrent het doel van de aanvraag tot inzage en afschriftname.

Ten slotte merkt de geïntimeerde op dat de bewijsvoering niet uitsluitend berust op het strafdossier, zodat het zwijgrecht van de verzoeker in beroep niet werd miskend en het strafdossier evenmin

werd afgewend van zijn legitiem doel.

Ten aanzien van de stelling dat bij het gebruik van het strafdossier de geheimhoudingsplicht (in de zin van medisch geheim) zou zijn miskend, antwoordt de geïntimeerde dat de verzoeker in beroep zich blijkbaar niet gebonden heeft gevoeld door dat medisch geheim in het strafonderzoek, en «zwijgplicht» en «spreekrecht» selectief invult, door wel medische gegevens mede te delen in het kader van zijn rechten van verdediging voor de strafrechter, maar diezelfde gegevens niet te willen meedelen wanneer vragen worden gesteld bij de invulling van de diagnostische en therapeutische vrijheid. Ook hier merkt de geïntimeerde op dat deze elementen slechts werden aangewend na toelating door de Procureur-generaal die afdoende werd ingelicht omtrent het doel van de aanvraag tot afschrijving.

**2.1.d).** De geïntimeerde betwist dat het dossier buiten de redelijke termijn aanhangig is gemaakt bij de Controlecommissie.

Hiertegen wordt ingebracht dat de beginselen van behoorlijk bestuur ook vereisen dat niet “overijld” zou worden gehandeld.

De geïntimeerde wijst er op dat men pas na de toelating door de Procureur-generaal kon beschikken over voorschriften, verklaringen van verzekerden en van de verzoeker in beroep zelf om de bewijsvoering sluitend te maken en om het dossier klaar te maken.

Bovendien mocht volgens de geïntimeerde de afloop van (minstens) de eerste stappen van de uitoefening van de strafvordering worden afgewacht, aangezien dit de procedure voor de Controlecommissie kon beïnvloeden.

**2.1.e).** Het verzoek om prejudiciële vragen te stellen, acht de geïntimeerde inmiddels zonder voorwerp gelet op de tussengekomen uitspraken van het Arbitragehof. De geïntimeerde stelt dat er geen grondwettelijk bezwaar bestaat tegen de behandeling van de zaak door de Kamer van beroep.

**2.1.f).** Wat de grond van de zaak betreft, stelt de geïntimeerde vast dat er geen nieuwe argumenten zijn aangebracht door de verzoeker in beroep.

Van een noodzakelijke medische begeleiding of preventie blijkt er volgens de geïntimeerde geen sprake te zijn. De inbreuk staat volgens de geïntimeerde bijgevolg vast.

Volgens geïntimeerde pleit verzoeker in beroep ook tegen het dossier wanneer hij voorhoudt dat niet voor elk voorschrift de overbodigheid is bewezen. Dat laatste blijkt immers uit de aard van de producten, de verklaringen van de patiënten en de verklaring van verzoeker in beroep zelf.

## **2.2. De aanvullende conclusies van 30 augustus 2007.**

In deze besluiten verwijst de geïntimeerde naar de zgn. Gezondheidswetten 2006, en in het bijzonder van artikel 112 van de Wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen (I) om

daaruit te besluiten dat de beslechting van het voorliggende geschil tot de bevoegdheid behoort van deze Kamer van beroep, maar dat het materiële recht dat moet toegepast worden datgene is dat gold vanaf de Programmawet (II) van 24 december 2002.

De geïntimeerde volhardt voor het overige in de eerste conclusie.

### **2.3. De verduidelijkende conclusies van 27 oktober 2010.**

**2.3.a).** Wat de exceptie van niet mededeling van stukken betreft, stelt de geïntimeerde dat de beide stukken waarnaar werd verwezen tussenbeslissingen betreft van de toenmalige Kamer van beroep waarbij werd gezegd dat er redenen zijn om er aan te twijfelen dat het materieel recht van kracht sinds 15 februari 2003 op oude zaken van toepassing is en waarbij de debatten hieromtrent zijn heropend.

De geïntimeerde verklaart dat deze tussenbeslissingen niet zijn meegedeeld aan de verzoeker in beroep omdat de geïntimeerde

(1) in de besluiten na wetswijziging afdoende standpunt had ingenomen omtrent de toepasselijke wet,

(2) de omschrijving van het juridische twistpunt dat door de Kamer van beroep was opgeworpen in extenso werd meegegeven,

en (3) verzoeker in beroep geen partij was in de twee andere dossiers.

De geïntimeerde verklaart dat de toenmalige Kamer van beroep in de bedoelde zaken inmiddels besliste dat het oorspronkelijke artikel 157 van de Z.I.V.-wet 1994 van toepassing bleef, doch dat de Raad van State hierover anders oordeelde in de arresten nrs. 172.919 en 172.921, zodat het juridische twistpunt waarop de exceptie van niet-mededeling van stukken berust inmiddels beslecht is.

De geïntimeerde besluit dat deze exceptie dan ook zonder voorwerp is geworden.

**2.3.b).** Wat de toepassing van de wet in de tijd betreft, stelt de geïntimeerde dat het autonome artikel 112 van de wet van 13 december 2006 het overgangsrecht van de Gezondheidswetten bevat.

Dit artikel verwijst voor wat betreft het toepasselijke materiële recht naar de bepalingen van onder meer artikel 141, § 7 van de Z.I.V.-wet 1994 dat bepaalt dat de administratieve geldboetes door het Comité moeten worden uitgesproken binnen de 3 jaar te rekenen vanaf de dag dat de inbreuk werd vastgesteld en dat deze termijn op 6 jaar wordt gebracht voor de toepassing van artikel 216.

Deze termijn wordt volgens de geïntimeerde evenwel enkel opgelegd aan het Comité. Er is nergens bepaald dat deze termijn ook geldt voor dossiers die in graad van beroep worden behandeld. Deze laatste interpretatie is volgens de geïntimeerde in strijd met de tekst van de wet en met het vermoeden van redelijkheid nu men niet inziet hoe de termijn van 3 of 6 jaar te realiseren is.

## **2.4. De repliek van 14 december 2010.**

**2.4.a)** In deze repliek protesteert geïntimeerde formeel tegen de “processuele kwade trouw” die ten aanzien van de niet mededeling van stukken wordt ingeroepen door de verzoeker in beroep.

De geïntimeerde benadrukt dat de stukken betrekking hadden op andere partijen en om die reden niet mochten meegedeeld worden.

De geïntimeerde herhaalt dat hij enkel het rechtspunt dat aan bod was gekomen in de zaken 01/04 en 02/04, ter sprake heeft gebracht. Hij stelt dat de verzoeker in beroep de tussen- en eindbeslissingen niet nodig had om standpunt over dit rechtspunt in te nemen.

De geïntimeerde ziet dan ook niet in hoe de rechten van verdediging van de verzoeker in beroep zouden zijn geschonden.

**2.4.b)** De geïntimeerde handhaaft bij deze laatste conclusie de vordering zoals aangepast in de verduidelijkende conclusie en vraagt

- het hoger beroep niet toelaatbaar, minstens ongegrond te verklaren;
- de verzoeker in beroep een administratieve geldboete op te leggen van € 5.000.

\*

\*   \*

## **BEOORDELING**

### **1. De toelaatbaarheid van het hoger beroep**

**1.1.** Het hoger beroep tegen de beslissing van de Controlemissie van 4 september 2002, ter kennis gebracht bij aangetekende brief van 6 september 2002, werd ingesteld bij aangetekende brief van 2 oktober 2002.

Dit is binnen de termijn van 30 kalenderdagen, zoals destijds werd bepaald in artikel 13 van het koninklijk besluit van 12 december 1990 houdende nadere organisatie van de Controlemissie en van de Commissie van beroep (B.S. 4 januari 1991, gewijzigd bij K.B. van 28 november 1992 en van 20 maart 2001).

Conform artikel 12, eerste lid van hetzelfde besluit, zoals van toepassing vanaf 21 april 2001 (cfr. K.B. 20 maart 2001, B.S. 11 april 2001) diende het beroep tegen de beslissing van de Controlemissie te worden ingesteld met een gemotiveerde en ondertekende brief die aan de Voorzitter van de Commissie van beroep is gericht en die hetzij aangetekend ter post wordt verstuurd, hetzij tegen ontvangstbewijs, wordt afgegeven op het secretariaat van de Commissie.

Aan deze voorwaarde is eveneens voldaan.

**1.2.** De geïntimeerde betwist dit omdat het verzoekschrift tot hoger beroep is opgesteld op briefpapier van de raadsman van de verzoeker in beroep en enkel de handtekening van deze raadsman draagt.

Dit laatste is volgens de geïntimeerde enkel mogelijk in zoverre het krachtens een uitdrukkelijke wetsbepaling voorzien wordt.

Deze stelling kan evenwel niet worden bijgetreden.

Zij druist immers in tegen artikel 440 Gerechtelijk Wetboek waarin is bepaald dat de advocaat verschijnt als gevolmachtigde van de partij zonder dat hij van enige volmacht moet doen blijken, behalve indien de wet een bijzondere lastgeving vereist.

Deze regel geldt ook in administratieve procedures (cfr. R.v.St. nr. 41.655, 21 januari 1993, Arr. R.v.St 1993, z.p.).

Dat er ter zake een bijzondere lastgeving vereist is, blijkt nergens uit.

Daartoe kan niet worden verwezen naar het huidige artikel 310<sup>quater</sup> van het koninklijk besluit van 3 juli 1996, ingevoegd bij koninklijk besluit van 18 mei 2004, waarin is bepaald dat het verzoekschrift wordt ondertekend door de verzoeker in beroep.

Afgezien van het feit dat dit artikel op het ogenblik van het aantekenen van het hoger beroep in deze zaak nog niet van toepassing was, wordt hierin ook geen uitzondering bepaald op de algemene regel van artikel 440 Gerechtelijk Wetboek, in die zin dat het optreden van de advocaat wel aan de voorwaarde van een bijzondere lastgeving onderworpen zou zijn.

Het hoger beroep is bijgevolg toelaatbaar te verklaren.

\*

## **2. De bevoegdheid van de Kamer van beroep**

**2.1.** Het hoger beroep tegen de beslissing van de Controlecommissie van 4 september 2002 werd ingediend bij de Commissie van beroep op 2 oktober 2002.

Met de Programmawet (II) van 24 december 2002 (B.S. 31 december 2002 - hierna genoemd : Programmawet 2002) heeft de wetgever het destijds geldende systeem van beslechting van de geschillen grondig gewijzigd.

Bij wijze van overgangsbepaling gold dat de beroepen tegen de beslissingen van de toenmalige Controlecommissie verder werden behandeld door de vroegere Commissie van beroep wanneer de partijen reeds voor deze rechtsinstantie verschenen waren (art. 216, vierde lid Z.I.V.-Wet 1994 zoals ingevoegd bij artikel 48 Programmawet (II) van 24 december 2002). Dit is ter zake niet het geval.

Voor het overige volgt uit de Programmawet 2002, in het bijzonder uit

het samenlezen van de artikelen 21, 24 en 48 van deze wet, dat de (toenmalige) Kamer van beroep ingesteld krachtens artikel 155, § 6 van de Z.I.V.-wet 1994 (zoals gewijzigd door artikel 24 van de Programmawet (II) van 24 december 2002) bevoegd was voor de beroepen ingediend bij de Commissie van beroep, indien de partijen nog niet voor deze laatste rechtsinstantie waren verschenen.

Inmiddels werd het materiële en formele recht in zake de geneeskundige controle en de geschillenregeling andermaal gewijzigd door diverse wetten, die alle dateren van december 2006 (ook "Gezondheidswetten" genoemd).

Krachtens de overgangsbepaling van artikel 112, § 2 van de Wet houdende diverse bepalingen betreffende de gezondheid van 13 december 2006 (gewijzigd bij artikel 261 van de Wet houdende diverse bepalingen van 27 december 2006, B.S. 28 december 2006), werd de Kamer van beroep, bedoeld in het toenmalig artikel 155, § 6 van de Z.I.V.-wet 1994 van rechtswege ontlast van de beroepen ingeleid vóór 15 mei 2007 (dit is de datum van inwerkingtreding van de Gezondheidswetten, cfr. K.B. 11 mei 2007, B.S. 1 juni 2007).

De Kamer van beroep, ingesteld krachtens artikel 144 van de Z.I.V.-Wet 1994 (zoals hersteld bij wet van 21 december 2006, B.S. 14 februari 2007) is overeenkomstig hetzelfde artikel 112, § 2 van de Wet houdende diverse bepalingen betreffende de gezondheid van 13 december 2006 (gewijzigd bij artikel 261 van de Wet houdende diverse bepalingen van 27 december 2006, B.S. 28 december 2006), bevoegd om kennis te nemen van de geschillen betreffende de inbreuken gepleegd vóór 15 mei 2007 onder meer op artikel 73 van de Z.I.V.-Wet zoals van kracht tot die datum.

Op grond van de voormelde bepalingen behoort het aan de Kamer van beroep, ingesteld krachtens artikel 144 van de Z.I.V.-Wet 1994 om kennis te nemen van de huidige zaak.

**2.2.** In het verzoekschrift tot hoger beroep vraagt de verzoeker in beroep in ondergeschikte orde dat aan het Grondwettelijk Hof een prejudiciële vraag zou worden gesteld over het onderscheid in behandeling van de geschillen betreffende zorgverleners die voorgelegd worden aan de Controlecommissie en de Commissie van beroep, enerzijds, en de geschillen betreffende verzekerden die aan de gewone rechtbanken worden onderworpen, anderzijds.

De Kamer van beroep stelt vast dat een gelijkaardige prejudiciële vraag werd voorgelegd aan het (toenmalige) Arbitragehof en dat het antwoord negatief luidt (cfr. arrest nr. 26/2002 en 23/2003).

Aangezien de verzoeker in beroep sindsdien ook niet langer aandringt op het stellen van een prejudiciële vraag, dient hierop niet verder te worden ingegaan.

### **3. Het toepasselijke materieel recht**

3.1. In artikel 73 (oud), eerste en tweede lid Z.I.V.-Wet 1994 zoals van toepassing op het ogenblik van de feiten, werden de plichten van de geneesheer als zorgverlener als volgt omschreven :

*“De geneesheer en de tandheeskundige oordelen in geweten en in volle vrijheid over de aan de patiënten te verlenen verzorging. Zij zullen erover waken toegewijde en bekwame geneeskundige verzorging te verstrekken in het belang van de patiënt en rekening houdend met de door de gemeenschap ter beschikking gestelde globale middelen.*

*Zij zullen zich onthouden van het voorschrijven van onnodig dure onderzoeken en behandelingen, alsook van het verrichten of laten verrichten van overbodige verstrekkingen ten laste van de regeling voor verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen.”*

Voor wat de evaluatie van het onnodig karakter van de verstrekkingen betreft, werd verder in het vierde lid bepaald :

*“Het onnodig dure karakter van onderzoeken en behandelingen en het overbodig karakter van verstrekkingen dienen geëvalueerd te worden in vergelijking met de onderzoeken, behandelingen en verstrekkingen die de zorgverlener voorschrijft, verricht of laat verrichten in gelijkaardige omstandigheden”.*

Hierbij stond de wetgever een normaal voorzichtig en bedachtzame zorgverstrekker, geplaatst in omstandigheden gelijkwaardig aan die waarin de betrokken zorgverstrekker zich bevond, voor ogen (Arbitragehof nr. 28/93, 1 april 1993, B.S. 7 mei 1993, 10380, Inf. R.I.Z.I.V. 1993 (verkort), 230; T.B.P. 1993, 702).

In artikel 157 (oud) van de Z.I.V.-wet 1994, zoals het destijds van toepassing was, werd bepaald dat bij de vaststelling van de voormelde tekortkomingen de uitgaven met betrekking tot de prestaties welke door de verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen werden ten laste genomen, geheel of gedeeltelijk teruggevorderd werden van de zorgverlener.

Samen met deze terugvorderingen kon ook de toepassing van de derdebetalersregeling voor verstrekkingen door de betrokken zorgverlener worden verboden.”

De Controlecommissie heeft in de bestreden beslissing van 4 september 2002 vastgesteld dat dr. A... 953 overbodige verstrekkingen heeft laten verrichten tussen 2 januari 1991 en 12 juni 1995 en heeft met toepassing van artikel 157 (oud) van de Z.I.V.-Wet de uitgaven, begroot op € 21.959,33, integraal teruggevorderd van dr. A... en heeft voor een periode van drie jaar de toepassing van de

derdebetalersregeling verboden voor de verstrekkingen van dr. A...

**3.2.** Sinds de Programmawet (II) van 24 december 2002 is de sanctieregeling gewijzigd.

Artikel 29, 5° van de voormelde Programmawet heft het artikel 157 op met ingang van 15 februari 2003.

Vanaf deze datum geldt een andere sanctie, nl. de administratieve geldboete van minimum € 1.000 en maximum € 5.000 (art. 141, § 3, zevende lid Z.I.V.-Wet 1994).

Aangezien deze sanctie lichter is dan die welke door de oude wet was voorzien ten tijde van de inbreuk, moet de nieuwe wet op dit punt worden toegepast (cfr. RvSt nr. 172.922 van 28 juni 2007; [www.raadvst-consetat.be](http://www.raadvst-consetat.be)).

Bijgevolg kon vanaf 15 februari 2003 geen sanctie meer worden opgelegd op basis van het vroegere artikel 157. Dit geldt zowel voor wat het verbod op de derdebetalersregeling betreft, als wat betreft de terugvordering (cfr. RvSt nr. 172.922 van 28 juni 2007; [www.raadvst-consetat.be](http://www.raadvst-consetat.be)).

Weliswaar werd artikel 141, § 3 van de Z.I.V.-Wet 1994, ingevoegd bij de Programmawet van 2002, waarbij de nieuwe sanctie werd bepaald inmiddels opgeheven bij wet van 13 december 2006, doch dit belet niet dat deze bepaling ter zake blijft gelden als overgangsmaatregel.

Artikel 112, § 1 van de Wet van 13 december 2006 houdende diverse bepalingen betreffende de gezondheid (zoals vervangen door artikel 261 van de Wet houdende diverse bepalingen (I) B.S. 28 december 2006 – ed. 3)) bepaalt met name :

*“De inbreuken op de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, die tot de bevoegdheid van de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle behoren, krachtens artikel 139, 2° en 3°, die gepleegd werden vóór de datum van inwerkingtreding van Titel II, Hoofdstuk 13, worden, wat betreft de verjaring, de administratieve geldboete en de terugbetaling geregeld volgens de bepalingen van det artikelen 73 en 141, §§ 2, 3, 5, 6 en 7, eerste tot vijfde lid, van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 zoals die van kracht waren tot die datum.”*

De bedoelde datum van inwerkingtreding is 15 mei 2007 (cfr. K.B. 11 mei 2007, B.S. 1 juni 2007).

Uit wat voorafgaat volgt dan ook dat het opleggen van een administratieve geldboete ter zake onderworpen is aan de bepalingen van (oud) artikel 141, § 3, zevende lid en § 7, eerste tot vijfde lid van de Z.I.V.-Wet zoals ingevoegd bij Programmawet (II) van 24 december

2002 (B.S. 31 december 2002).

Dit betekent dat de vraag tot het stellen van een prejudiciële vraag omtrent de toepasselijke verjaringstermijn met betrekking tot de terugvordering bedoeld in het (oud) artikel 157 van de Z.I.V.-Wet 1994 of omtrent het verbod van derdebetalersregeling bedoeld in hetzelfde artikel in deze zaak geen belang meer vertoont. Afgezien van het feit dat ook op deze punten reeds gelijkaardige vragen negatief zijn beantwoord door het Arbitragehof (cfr. resp. nr. 23/2003 en nr. 94/2002), blijkt immers dat de voormelde sancties bepaald in artikel 157 van de Z.I.V.-Wet ter zake niet meer kunnen worden toegepast.

\*

#### **4. De exceptie van niet mededeling van stukken**

**4.1.** Door de verzoeker in beroep wordt gevraagd om de rechtspleging te schorsen wegens niet mededeling van stukken.

Hij klaagt meer bepaald aan dat in de conclusies van de geïntimeerde van 8 augustus 2006 werd verwezen naar twee tussenbeslissingen van de Kamer van beroep met A.R. 01/04 en 02/04 zonder dat deze zijn meegedeeld.

Dit houdt volgens hem een schending in van artikel 310septies van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 tot uitvoering van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994. Artikel 310septies, eerste lid, ingevoegd bij koninklijk besluit van 18 mei 2004, bepaalt: *“De partijen moeten hun stukken aan elkaar mededelen, alvorens er gebruik van te maken; anders wordt de rechtspleging ambtshalve geschorst.*

In het vierde lid werd hieraan toegevoegd: *“De niet medegedeelde stukken worden uit de debatten geweerd”.*

Dit artikel is inmiddels opgeheven bij koninklijk besluit tot bepaling van de werkingsregels en het Procedureglement van de Kamers van eerste aanleg en van de Kamers van beroep bij de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het RIZIV van 9 mei 2008 (B.S. 20 juni 2008). Artikel 13 van dit besluit bepaalt :

*“Alle memories, nota’s, stukken en verzoekschriften, niet meegedeeld uiterlijk op hetzelfde tijdstip als de conclusie, worden ambtshalve uit de debatten geweerd”.*

**4.2.** Binnen deze wettelijke context kan de Kamer van beroep enkel vaststellen dat de vraag van de verzoeker in beroep zonder voorwerp is en dit om meerdere redenen.

**4.2.1.** De tussenbeslissingen waarnaar door de geïntimeerde werd verwezen, zijn weliswaar niet neergelegd, doch de geïntimeerde

verklaart in dit verband zeer duidelijk dat hij zich ook beperkt tot het aanhalen van het juridische twistpunt dat door de Kamer van beroep in de bedoelde tussenbeslissingen was opgeworpen en dat integraal in zijn conclusies werd geciteerd, nl. de vragen die zijn gesteld over het temporeel toepassingsgebied van artikel 141, § 3, laatste lid van de Z.I.V.-Wet 1994 waarbij de administratieve geldboete werd ingevoerd.

Aangezien de geïntimeerde aldus een onderscheid maakt tussen het citaat uit de bedoelde tussenbeslissingen en alle overige onderdelen van deze beslissingen, is er geen aanleiding om een gebrek aan mededeling van deze beslissingen in te roepen. Zij worden, behoudens voor wat betreft de alinea's die werden geciteerd door de geïntimeerde, immers niet aangewend in deze zaak.

**4.2.2.** De verzoeker in beroep werpt weliswaar op dat hij ook in zijn rechten van verdediging is geschaad, doch kan hierin evenmin worden gevolgd.

Hij stelt vooreerst dat hij niet kan nagaan of het citaat correct is weergegeven, doch dit is ter zake niet bepalend. Het citaat wordt enkel als aanleiding aangehaald, om in ondergeschikte orde de oorspronkelijke vordering te handhaven, en niet als gezagsargument.

De verwijzing naar het feit dat door de Kamer van beroep destijds vragen zijn gesteld over het temporeel toepassingsgebied van de wet, biedt aan dr. A... trouwens veeleer de mogelijkheid om zich ook hieromtrent te verdedigen, dan dat dit zijn rechten van verdediging zou schaden.

Daarnaast moet worden vastgesteld dat de verwijzing naar de vragen die destijds over het temporeel toepassingsgebied zijn gesteld, achterhaald zijn door de arresten van de Raad van State van 28 juni 2007, aangehaald door de geïntimeerde in de conclusie van 27 oktober 2010 en te consulteren op [www.raadvst-consetat.be](http://www.raadvst-consetat.be).

Deze cassatierechter oordeelde immers dat de nieuwe wet dient te worden toegepast, aangezien de sanctie, nl. de administratieve geldboete, lichter is dan de sancties bepaald in het oude artikel 157 van de Z.I.V.-Wet.

Ingevolge deze uitspraken is het juridische twistpunt waarnaar de geïntimeerde heeft verwezen, intussen beslecht.

**4.2.3.** De Kamer van beroep kan dan ook enkel besluiten dat dr. A..., noch destijds, noch op dit ogenblik in zijn rechten van verdediging is geschaad. Hij is van meet af aan op de hoogte gesteld van de vragen die destijds door de Kamer van beroep zijn gesteld en werd intussen ook op de hoogte gebracht van de beslechting van dit geschil door de Raad van State.

De vordering tot nietigverklaring van de procedure wegens schending van artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens dient te worden afgewezen als ongegrond.

\*

## **5. De redelijke termijn**

**5.1.** Het beginsel dat de zaak binnen een redelijke termijn moet worden behandeld, is ter zake van toepassing.

Het is een algemeen rechtsbeginsel dat eveneens voor administratieve rechtscolleges geldt, en bijgevolg ook voor de Kamer van beroep (cfr. voor wat de Commissie van beroep betreft : Rvst 2 februari 2006, nr. 154.424, [www.raadvst-consetat.be](http://www.raadvst-consetat.be)).

De Kamer van beroep is van oordeel dat de schending van de redelijke termijn terecht werd ingeroepen, minstens voor wat de procedure in hoger beroep betreft (cfr. de aanvullende beroepsbesluiten voor de verzoeker in beroep van 22 oktober 2007).

Het verzoekschrift tot hoger beroep dateert van 2 oktober 2002. Het tijdsverloop tussen dit verzoekschrift en de behandeling van de zaak ter terechtzitting van 23 september 2010 is grotendeels het gevolg van het feit dat de wetgever de regeling ter beslechting van de geschillen tot tweemaal toe heeft gewijzigd, eerst met ingang van 15 februari 2003 en vervolgens met ingang van 15 mei 2007, zonder in adequate overgangsmaatregelen te voorzien en/of de Koning voldoende tijd te laten om de nodige uitvoeringsbesluiten uit te vaardigen en de leden van de Kamer van beroep te benoemen.

De benoeming van de leden van de toenmalige Kamer van beroep is vervat in het koninklijk besluit van 9 januari 2005 (B.S. 7 februari 2005), met als gevolg dat er geen vaststelling van rechtsdag mogelijk was in de periode van 15 februari 2003 tot 7 februari 2005.

De benoeming van de leden van de huidige Kamer van beroep vond plaats bij koninklijk besluit van 18 mei 2008 (B.S. 10 juni 2008). Het reglement van toepassing op de huidige procedure trad in werking op 30 juni 2008 (K.B. van 9 mei 2008, B.S. 20 juni 2008). Ook dit had tot gevolg dat de werking van de Kamer van beroep stil lag vanaf 15 mei 2007 tot 30 juni 2008.

Inmiddels zijn door de geïntimeerde conclusies na wetswijziging genomen op 8 augustus 2006 en werd op zijn initiatief een conclusiekalender vastgelegd en een rechtsdag bepaald op 29 november 2007. Ingevolge de voormelde wetswijziging diende de zaak evenwel onbepaald te worden uitgesteld. De nieuwe rechtsdag die nadien op initiatief van de geïntimeerde is bepaald, dateert van 23 september 2010.

Het beginsel dat een uitspraak binnen redelijke termijn moet volgen, is niet alleen gericht tot de rechter maar ook tot de wetgever, die de plicht heeft om de rechterlijke organisatie in te richten op een wijze die de rechter in staat stelt om een procedure binnen een redelijke termijn af te ronden (cfr. Arbitragehof nr. 29/99, 3 maart 1999, B.S. 20 maart 1999).

Dit laatste is, ingevolge de praktische en organisatorische problemen die de wetwijzigingen voor de werking van de Kamer van beroep met zich brachten, niet mogelijk gebleken.

Bijgevolg kan enkel worden besloten dat de redelijke termijn voor de afhandeling van de zaak geschonden is.

Op de betwisting die tussen de partijen werd gevoerd nopens de aanvang van de redelijke termijn in het licht van het strafonderzoek en de strafprocedure, dient dan ook niet verder te worden ingegaan. Het arrest van het Hof van beroep gewezen in deze strafzaak dateert immers van 13 september 2001, dit is vóór de aanvang van de beroepsprocedure. Bijgevolg is de voormelde betwisting zonder invloed op de vaststelling dat de redelijke termijn nadien hoe dan ook is overschreden.

**5.2.** De verzoeker in beroep kan evenwel niet worden gevolgd in zoverre hij op grond van deze schending stelt dat de Controlecommissie, noch de Commissie van beroep bevoegd waren om uitspraak te doen over de klacht van de Dienst voor Geneeskundige controle, of dat tot de nietigheid van de procedure of de onontvankelijkheid van de vordering van de geïntimeerde zou moeten worden besloten.

De overschrijding van de redelijke termijn heeft noch de onbevoegdheid van de voormelde instanties, noch de nietigheid of onontvankelijkheid van de procedure tot gevolg.

Wel dient de te lange duur van de procedure te worden betrokken bij de beoordeling van de bewijsvoering en bij het onderzoek naar het respect van de rechten van verdediging, alsook bij het bepalen van de eventuele sanctie (R.v.St. 3 juni 2004, nr. 132.001, R.v.St. 10 juni 2004, nr. 132.234, [www.raadvst-consetat.be](http://www.raadvst-consetat.be)).

Dat de duur van de procedure enige invloed zou hebben op de rechten van verdediging van de verzoeker in beroep werd ter zake niet aangetoond. Hetzelfde geldt voor wat betreft de bewijsvoering.

De gevolgen op het bepalen van een eventuele sanctie komen hierna aan bod (zie punt 6).

## **6. De actuele vordering van de geïntimeerde**

**6.1.** Zoals door de geïntimeerde uitdrukkelijk is aangegeven, diende de oorspronkelijke vordering ingevolge de tussengekomen wetswijziging te worden aangepast in de loop van de procedure in hoger beroep (zie hoger punt 3).

De geïntimeerde vordert niet langer dat toepassing wordt gemaakt van het (oude) artikel 157 van de Z.I.V.-Wet 1994, maar vraagt dat op grond van (oud) artikel 141, § 3 laatste van dezelfde wet een administratieve geldboete wordt opgelegd van € 5.000.

De verzoeker in beroep stelt dat de termijn waarbinnen dit mogelijk was, verstreken is.

De Kamer van beroep kan enkel vaststellen dat deze exceptie gegrond is om volgende redenen.

**6.2.** Vooreerst moet worden vastgesteld dat het toepasselijke artikel (oud) 141, § 7, eerste lid van de Z.I.V.-Wet een termijn oplegt, waarbinnen deze boete moet worden uitgesproken.

Aan het Comité werd in dit verband een termijn van 3 jaar opgelegd vanaf de dag waarop de inbreuk werd vastgesteld. Deze termijn is op 6 jaar gebracht voor de toepassing van artikel 216 van de Z.I.V.-Wet 1994. Deze laatste bepaling betreft een overgangsbepaling die de instanties aanwijst welke bevoegd zijn om kennis te nemen van de hangende zaken en van het beroep tegen de beslissingen van deze instanties.

Ter zake blijkt deze maximum termijn van zes jaar hoe dan ook te zijn verstreken. Het volstaat in dit verband te herinneren aan het feit dat de beroepsprocedure inmiddels meer dan 8 jaar geleden werd ingeleid.

De geïntimeerde brengt hiertegen in dat de termijn van drie jaar enkel van toepassing is op het Comité en dat het onredelijk is om er tegelijk van uit te gaan dat het Comité én het beroepsorgaan zich binnen dezelfde termijn van 3 of 6 jaar dienen uit te spreken.

Deze argumenten blijken evenwel niet te stroken met de tekst van de toepasselijke wettelijke bepalingen.

Deze verwijzen immers niet alleen naar beslissingen te nemen door het Comité. Weliswaar is er in de overgangsbepaling van artikel 216 van de Z.I.V.-Wet 1994 enkel sprake van de toenmalige Kamer van beroep, doch hieruit afleiden dat haar opvolger, de huidige Kamer van beroep aan geen enkele termijn gebonden zou zijn, kan bezwaarlijk geacht worden in overeenstemming te zijn met het opzet van de wetgever.

Of de termijn van 3 of 6 jaar opeenvolgend of niet te beschouwen zijn, is ter zake overigens ook niet aan de orde. Feit is immers dat de

beroepsprocedure zelf reeds meer dan 6 jaar hangende is, alvorens een beslissing is tussengekomen.

Bijgevolg dient minstens te worden vastgesteld dat de termijn die de wetgever destijds voor ogen had voor het opleggen van een administratieve geldboete ter zake overschreden is.

Zelfs indien de rechtstreekse toepassing van artikel 141, § 7 eerste lid van de Z.I.V.-Wet 1994 ter zake terecht in vraag wordt gesteld, blijft de vaststelling dat minstens het beginsel van de afhandeling van de zaak binnen een redelijke termijn is geschonden.

Bijgevolg dient de Kamer van beroep minstens op deze grond te besluiten dat het thans niet meer mogelijk is om een administratieve geldboete op te leggen.

De vordering van de geïntimeerde dient om die reden dan ook te worden afgewezen.

Dit betekent dat de bestreden beslissing van de Controlecommissie dient te worden hervormd in zoverre er sancties zijn bepaald en dat er geen mogelijkheid meer is om een nieuwe sanctie op te leggen.

\*

## **7. De tenlasteleggingen**

**7.1.** De verzoeker in beroep betwist de bestreden beslissing ook in zoverre de tenlasteleggingen bewezen zijn verklaard.

Hij meent dat de vordering onontvankelijk is wegens onrechtmatige bewijsvoering en dat er geen sprake is van overbodige verstrekkingen.

Het is evenwel duidelijk dat de verzoeker in beroep in dit verweer niet kan worden gevolgd om volgende redenen.

**7.2.** Vooreerst is er ter zake geen aanleiding om tot de onontvankelijkheid van de vordering betreffende de vaststelling van inbreuken te besluiten wegens onrechtmatige bewijsvoering.

De kritiek van de verzoeker in beroep dat zijn verklaringen afgelegd in het kader van het strafdossier werden afgewend van het doel of verkregen zijn in strijd met de rechten van de verdediging, kan deze conclusie niet staven.

Vooreerst blijkt uit het verslag van het onderzoek opgesteld ten behoeve van de Controlecommissie zeer duidelijk dat de klacht niet louter op deze verklaringen is gesteund. Integendeel, dit verslag geeft ook het resultaat weer van de vaststellingen gedaan aan de hand van het voorschrijfgedrag van dr. A..., van de verklaringen afgelegd door de betrokken patiënten of personen op wiens naam de voorschriften zijn opgesteld en van de medische gegevens die werden ingezameld.

Bovendien is er geen afdoende reden om te gewagen van onrechtmatige bewijsgaring voor wat de verklaringen van de

verzoeker in beroep betreft.

Hij verklaart immers zelf dat hij wist dat het onderzoek gebeurde op klacht van de Dienst voor Geneeskundige controle die sloeg op "het voorschrijven van producten-geneesmiddelen welke ressorteren onder dopingprodukten en welke vooral door body-builders genomen worden (cfr. dossier DGEC, bundel II, A2, Proces-verbaal van verhoor nr. 404/97).

De stelling dat hij zich mogelijkerwijze op het zwijgrecht en op zijn medisch beroepsgeheim zou hebben beroepen, indien hij hiervan op de hoogte zou zijn geweest, blijkt bijgevolg op een drogreden te zijn gesteund. Dat hij over dit zwijgrecht en zijn geheimhoudingsplicht afdoende werd ingelicht, wordt overigens niet in vraag gesteld.

Ook de verwijzing ter terechtzitting naar de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in verband met de bijstand van een advocaat bij het verhoor in het kader van een strafzaak, kan ter zake geen argument opleveren om de verklaringen van de verzoeker in beroep te weren. Deze rechtspraak heeft immers betrekking op personen die van hun vrijheid werden beroofd en is ter zake niet aan de orde.

Bijgevolg is er geen gefundeerde reden aangehaald die op een onrechtmatige bewijsgaring zou wijzen.

**7.3.** Ten slotte betwist de verzoeker in beroep tevergeefs dat er sprake was van het voorschrijven van overbodige farmaceutische verstrekkingen die buiten een context vielen van het verbeteren of in stand houden van de gezondheid (cfr. art. 34 Z.I.V.-Wet 1994), namelijk preventieve of curatieve verzorging.

Deze conclusie is in de bestreden beslissing van de Controlecommissie uitvoerig gemotiveerd aan de hand van de vaststelling dat (1) de producten zijn voorgeschreven in het kader van een op de spits gedreven sportbeoefening (bodybuilding) en (2) dat er producten zijn voorgeschreven op naam van personen met wie er geen arts-patiënt relatie bestond.

Van deze laatste situatie werden meerdere voorbeelden aangehaald en uitvoerig toegelicht door de Controlecommissie.

Daarnaast werd aan de hand van het dossier ook vastgesteld dat er nergens sprake is van een "gecontroleerd" gebruik, een gebruik met het oog op een "afbouw" of van een controle die op iets meer steunt dan het contact bij een nieuwe voorschrijfsessie.

Tenslotte werd vastgesteld dat ook uit de aard van de producten blijkt dat zij werden voorgeschreven in strijd met de productinformatie en louter in het kader van sportbeoefening, los van enige preventieve of curatieve verzorging.

Op deze motivering van de beslissing van de Controlecommissie (cfr. hoger blz. 6-8), die de Kamer van beroep integraal bijtreedt, gaat de verzoeker in beroep in wezen niet in.

Hij beperkt er zich toe in het algemeen voorop te stellen dat ook in het kader van bodybuilding bijstand van een geneesheer noodzakelijk is voor mensen die anders hun lichaam totaal ruïneren.

Of en in welke mate er effectief bijstand of begeleiding is verleend, wordt evenwel niet nader uiteengezet en blijkt ook nergens uit. Dat er sprake was van een controle die op iets meer steunde dan een contact bij voorschrijfsessies, wordt nergens door hem uitgelegd en valt uit het dossier geenszins op te maken.

Daarnaast stelt de verzoeker in beroep dat het bedrag van de terugvordering van € 21.959,33 niet geval per geval werd gerechtvaardigd, zodat hij niet kan verplicht worden dit terug te storten.

Afgezien van het feit dat een terugvordering in het kader van de huidige procedure niet er aan de orde is, kan de Kamer van beroep enkel vaststellen dat in het verslag zeer gedetailleerd opgave werd gedaan per verzekerde en per specialiteit van het aantal overbodige farmaceutische verstrekkingen (blz. 63-65) en dat deze inbreuken per verzekerde zijn herhaald en besproken in hetzelfde verslag (blz. 13-62) aan de hand van de verklaringen van de betrokkenen, van de verzoeker in beroep en van de medische gegevens verzameld in het kader van het onderzoek.

Dit gedetailleerd bewijs van de overbodige verstrekkingen wordt in het kader van de huidige procedure op geen enkel concreet punt in vraag gesteld, laat staan ontkracht.

Dat het wel degelijk over overbodige verstrekkingen gaat, blijkt trouwens geval per geval uit de aard van de producten en het doel waarvoor zijn werden voorgeschreven.

Het verweer van de verzoeker in beroep omtrent een gebrek aan afdoende bewijs kan bijgevolg niet worden bijgetreden.

Op grond van deze overwegingen besluit de Kamer van beroep dat het hoger beroep van dr. A... ongegrond is in zoverre het ertoe strekt de uitspraak van de Controlecommissie nopens de vaststellingen omtrent de tenlasteleggingen in deze zaak te niet te doen.

\*

\* \*

## **OM DEZE REDENEN,**

**DE KAMER VAN BEROEP** die kennis neemt van de zaken die in het Nederlands moeten behandeld worden,

Gelet op de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, in het bijzonder op de artikelen 144 en 145, en op artikel 112 van de Gezondheidswet van 13 december 2006;

Na beraadslaging in overeenstemming met het bepaalde in artikel 145 van de gecoördineerde wet, en artikel 19 van het Procedurereglement;

Rechtdoende op tegenspraak.

Ontvangt het hoger beroep en verklaart het, ingevolge de tussengekomen wetswijziging, gedeeltelijk gegrond als volgt.

Vernietigt de bestreden beslissing van de Controlecommissie van 4 september 2002 in zoverre er werd beslist tot

- de terugvordering van dr. A... van de uitgaven die door de verzekering voor geneeskundige verzorging ten laste zijn genomen, begroot op € 21.959,33 en hem daartoe 12 maandelijksse aflossingen werden toegestaan;
- het opleggen van een verbod van toepassing van de derdebetalersregeling voor de verstrekkingen van dr. A... voor een periode van drie jaar, ingaande de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin deze beslissing definitief is geworden.

Opnieuw wijzende over de gewijzigde vordering van de Dienst voor Geneeskundige Controle en Evaluatie.

Stelt vast dat er ingevolge het tijdsverloop geen mogelijkheid meer is tot het opleggen van een administratieve geldboete en wijst deze vordering af.

Wijst het hoger beroep voor het overige af als ongegrond.

Legt de kosten van de procedure in beroep ten laste van dr. A... doch begroot deze niet bij gebrek aan een omstandige opgave.

Aldus uitgesproken door de Voorzitter op de buitengewone openbare terechtzitting van 31 maart 2011 van de Kamer van beroep die kennis neemt van de zaken die in het Nederlands moeten behandeld worden, ingesteld bij de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering, opgericht bij artikel 144 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, en ondertekend door:

- Mevrouw Marijke DEMEDTS, raadsheer in het Arbeidshof te Gent, Voorzitter van de Kamer van beroep;
- De heer Martin VOLCKE, griffier van de Kamer van beroep.

Volgen de handtekeningen:

De griffier,

De Voorzitter,

Martin VOLCKE

Marijke DEMEDTS

De Kamer van beroep die kennis neemt van de zaken die in het Nederlands moeten behandeld worden, die in die taal de zaak heeft gehoord en er in die taal over beraadslaagde, was samengesteld uit Mevrouw Marijke DEMEDTS, magistraat-Voorzitter, de dokters Vera DE GROOF en Eva TRAEY, voorgedragen door de verzekeringsinstellingen, en de dokters Philippe DE WILDE en Dirk SCHEVENEELS, voorgedragen door de representatieve organisaties van het geneesherenkorps, die hebben deelgenomen aan de beraadslaging bij wege van advies. De Kamer van beroep werd bijgestaan door de heer Martin VOLCKE, griffier.

**De beslissingen van de Kamer van eerste aanleg zijn van rechtswege uitvoerbaar bij voorraad niettegenstaande beroep (art. 156, § 1, eerste lid). De sommen brengen van rechtswege verwijlrenten op aan de wettelijke rentevoet vanaf de dag volgend op de datum van de beslissing (art. 156, § 1, tweede lid). Het beroep bij de Kamer van beroep schort de uitvoering de beslissing niet op (art. 156, § 2, tweede lid).**